

Gyermekvédelmi Konceptió és Irányelv

Budaörs Város Önkormányzata számára

2019.

TARTALOMJEGYZÉK

DEFINÍCIÓK	3
CÉLOK, ALAPELVEK	7
A gyermekek iránti elkötelezettség	7
Az alkalmazandó jogszabályok és előírások betartása	8
Utánkövetés és felülvizsgálat	8
Titoktartás és biztonságos adatkezelés	9
GYERMEKEK VÉDELMERE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK:	9
A gyermekbántalmazás megelőzése	9
Kockázatok minimalizálása	9
Munkatársak felvétele	10
Bejelentési folyamat	12
Tudatosság növelése	14
Kommunikációra vonatkozó szabályok	14
Tréningek, képzések	14
MELLÉKLETEK	15
1.Sz. Melléklet: Magatartási Kódex	15
2.Sz. Melléklet: Gyermekvédelmi bejelentő lap	17
3. Sz. Melléklet: Ajánlások újságíróknak a gyerekekkel való interjú készítéséhez	18

Definíciók

A. Gyermek, vagy kiskorú: Bármely személy, aki a 18. életévét nem töltötte be.¹

B. Gyermekbántalmazás: Minden, amit az egyének, intézmények vagy eljárások tesznek, vagy épp a cselekvés elmaradásával okoznak, ami közvetlenül vagy közvetetten a gyermekek sérelmét eredményezi, illetve a felnőtté válásukhoz vezető, biztonságos és egészséges fejlődésüket akadályozza. A gyermekbántalmazás formái a testi, érzelmi bántalmazás, az elhanyagolás és a szexuális bántalmazás.²

1. **Testi bántalmazás:** Fizikai erőszak alkalmazása, amely tényleges, vagy valószínűsíthető fizikai sérülést, vagy szenvedést okoz (pl.: megütés, megrázás, megégetés, kínzás, rúgás, lekötözés, bezárás, rángatás, el- vagy ledobás, megmérgezés, leforrzás, gondatlan leejtés, vízbe fojtás, fojtogatás). A testi bántalmazás jele lehet többek közt a zúzódás, égés, ficam, harapás, vágás, valószínűtlen magyarázat a sérülésekre, a sérülésekről való beszélgetés megtagadása, visszahúzódnás a testi kontaktustól, a meleg idő ellenére zárt ruházat viselése, kimerültség, felnőttekkel szembeni bizalmatlanság, szökési kísérletek, szorongás a hazameneteltől, passzivitás, agresszió.

2. **Érzelmi bántalmazás:** Olyan folyamatos, megalázó vagy lealacsonyító érzelmi bánásmód, amely hosszútávú és súlyos negatív hatást fejt ki a gyermek érzelmi fejlődésére (pl.: csúfolás, folyamatos kritizálás, lekicsinylés, tartós megbélyegzés, fogvatartás és izoláció, annak elhitése a gyermekkel, hogy értéktelen, vagy alkalmatlan valamire, a gyermek szempontjából nem megfelelő elvárások felállítása, illetve az olyan helyzetek, amikor a gyermek szemtanúja lehet a családtagok közötti bántalmazásnak). Az érzelmi bántalmazás lehetséges jelei lehetnek: a gyermek testi, értelmi, vagy érzelmi fejlődésében való visszamaradottság, rendkívüli nyugtalanság és félelem az új helyzetektől, drog- és alkoholhasználat, extrém passzivitás vagy agresszió, az adott helyzetekben helytelen érzelmi reakciók, kényszeres lopás, a gyermek rendszeres szökési kísérletei.

3. **Elhanyagolás, elhanyagoló bánásmód:** A gyermek alapvető fizikai és/vagy érzelmi szükségleteinek tartós nem teljesítése, amely egészségének és fejlődésének súlyos károsodását eredményezheti (pl.: megfelelő élelem, ruházat és/vagy menedék, károsodástól való megóvás, megfelelő felügyelet, egészségügyi ellátás és kezeléshez való hozzáférés nem biztosítása, az alapvető érzelmi szükségletek megtagadása, közömbösség). Az elhanyagolás lehetséges jelei lehetnek a gyakori éhségérzet és étellopás, a rossz személyes higiénia, az állandó

¹ Összhangban az ENSZ égisze alatt létrejött Gyermekjogi Egyezmény 1. cikkében foglaltakkal.

² Az Emberi Erőforrások Minisztériumának *Az egészségügyi ellátók feladatairól gyermekek bántalmazásának, elhanyagolásának gyanúja esetén* c. egészségügyi szakmai irányelvével és a vonatkozó EMMI protokollokkal összhangban.

fáradtság, az iskolából való gyakori késés és hiányzás, az alacsony önértékelés, a szegényes társas kapcsolatok, vagy a kezeletlen egészségügyi problémák.

4. Szexuális bántalmazás: A szexuális erőszak minden formája, ideértve a vérfertőzést, a korai és kényszerházasságot, a nemi erőszakot, a pornográfiát és a szexrabszolgaságot. A gyermekek szexuális bántalmazása magában foglalhatja a tisztességtelen érintést és "cirógatást" is, melyet szexuális töltetű megjegyzések kísérnek, valamint a pornográf tartalmak gyermekek részére történő megmutatását. A szexuális kizsákmányolás a kiszolgáltatottsággal, az eltérő erőviszonyokkal, vagy a bizalommal való, szexuális célzatú visszaélés, vagy annak kísérlete, ideértve többek közt a mások szexuális kizsákmányolása útján történő gazdasági más típusú haszonszerzést. Szexuális visszaélésnek tekintünk minden olyan magatartást, amikor a felnőtt a saját nemi vágya kielégítésére használja a gyereket, ideértve az online aktivitásokat (pl. sexting) is.

C. Munkavállaló, megbízott: Budaörs Város Önkormányzata, vagy bármely munkáltató által foglalkoztatott, Budaörs területén tevékenykedő munkavállaló, megbízott, gyakornok, önkéntes, vagy más jogviszonyban foglalkoztatott személy, aki munkája során gyermekekkel dolgozik, vagy akár közvetlenül, akár közvetett módon gyermekekkel kerülhet érintkezésbe, továbbá mindenki, aki a gyermekekkel kapcsolatos személyes, érzékeny és bizalmas információkat ismerhet meg és kezel (pl.: védőnők, pedagógusok, gyermekorvosok, házi orvosok, óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek, gyermekvédelmi szakemberek, hivatali dolgozók, rendőrök).

D. Veszélyeztetés: A vonatkozó hazai szabályozásnak megfelelően veszélyeztetettnek tekinthető a gyermek, amennyiben testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését bármely – így a saját maga, vagy más személy által tanúsított magatartás, mulasztás, vagy egyéb - körülmény gátolja vagy akadályozza. Gyermekvédelmi szempontból súlyos veszélyeztetettségnek a gyermek olyan bántalmazását, vagy elhanyagolását tekintjük, amely a gyermek életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat. Mind az alapesetben, mind a súlyos veszélyeztetés esetében fontos tudni, hogy maga a veszélyeztetés akkor is megvalósulnak tekintendő, ha annak következtében ténylegesen nem következik be károsodás, vagy hátrány.

A testi fejlődés veszélyeztetése megvalósulhat többek közt fizikai bántalmazás, éheztetés, a higiéniai követelmények megszegése, vagy a szükséges egészségügyi ellátás elhanyagolása révén, az értelmi fejlődés veszélyeztetésére pedig példa lehet a gyermek tankötelezettsége teljesítésének nem biztosítása.

A gyermekek erkölcsi fejlődését veszélyeztethetik például a jelenlétükben megvalósuló erőszakos, vagy szexuális cselekmények, érzelmi fejlődésük veszélyeztetése pedig megvalósulhat rendszeres megalázással, vagy megfélemlítéssel.

E körben fontos kiemelni, hogy a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok³ - valamint a jelen Irányelvet magukra nézve kötelezőnek elismerő személyek és intézmények - a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek jelzéssel élni az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé, ilyen jelzéssel azonban bármely más állampolgár és szervezet is élhet (a bejelentési folyamatról részletesebben a *Gyermekek védelmére vonatkozó eljárások* c. fejezetben kerül kifejtésre).⁴

Az Irányelv a Gyermekvédelmi tv. szerinti jelzési rendszert tekinti alapvetőnek, nem határoz meg ahhoz képest helyi alternatívát, viszont kiterjeszti a kötelezettek körét, és többlet vállalásokat fogalmaz meg a jelzőrendszeri tagok számára.

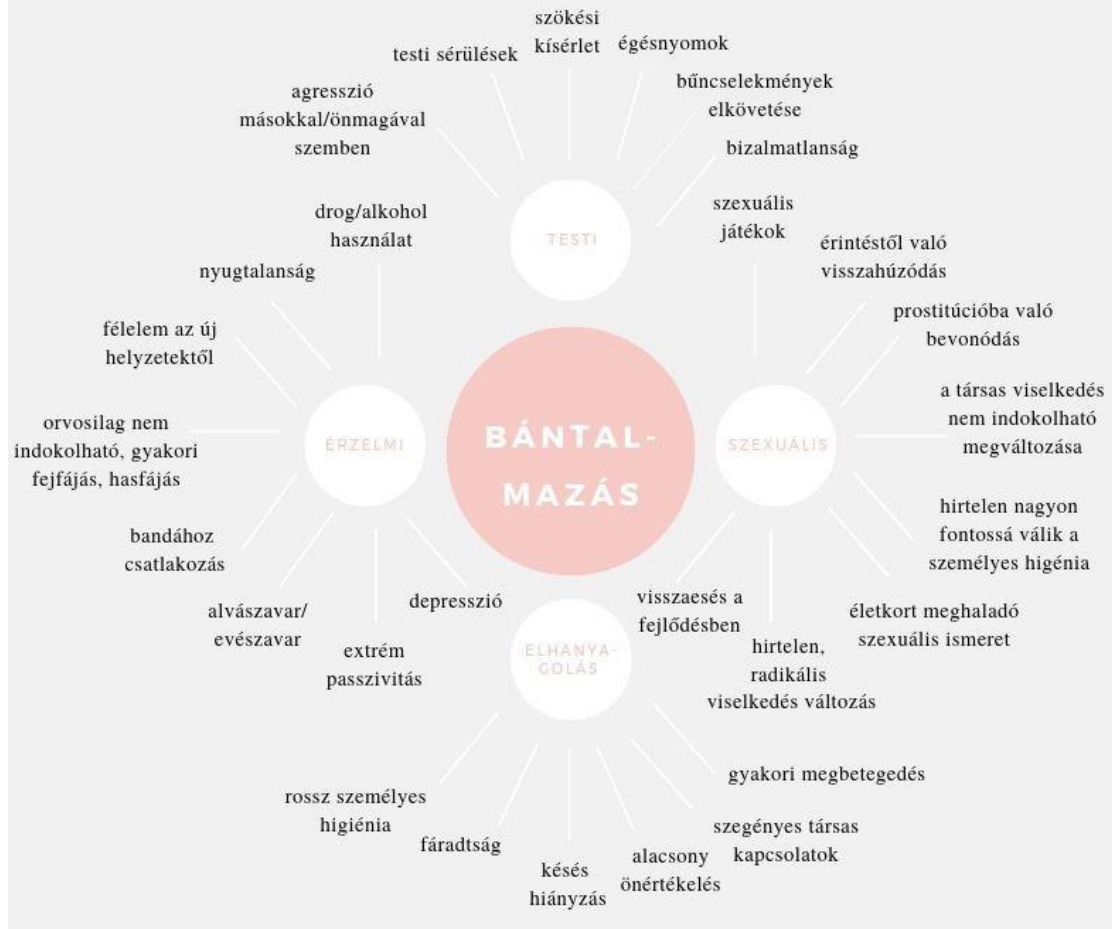
E. Rendszerabúzus: Megvalósul, amennyiben a gyermekek védelmét szolgáló tevékenység vagy rendszer nem létezik vagy diszfunkcionálisan működik, és ezzel hozzájárul a gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzésének elmulasztásához, késedelmes elhárításához vagy a mulasztás miatt a folyamatos/további károsodáshoz. Rendszerabúzus körében elkövetett gyermekbántalmazásnak minősül, ha a bántalmazás észlelését vagy gyanújának felmerülését nem követi beavatkozás, azaz jelzés és intézkedés megtétele a bántalmazást elszenvedett gyerek megsegítése, védelme és az eset kivizsgálása érdekében.

A bántalmazási formák jelei összefüggnek és gyakran átfedésben vannak, ezért az ilyen esetek megfelelő kezelése szempontjából az a legfontosabb, hogy az Önkormányzat munkatársai minden esetben képesek legyenek felismerni a jeleket, amelyek arra utalnak, hogy az érintett gyermekkel nem megfelelően bánt a környezete, ezért meg kell tenni a szükséges lépéseket.

³ Az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, a köznevelési intézmények, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a pártfogó felügyelői szolgálat, az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása, az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek, a munkügyi hatóság, a javítóintézet, a gyermekjogi képviselő, a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt egyéb szerv.

⁴ Gyvt.5.§ n), 72.§ (2), 17.§ (1) (2)

A bántalmazás jelei összefüggnek és átfedésben vannak egymással

Célok, alapelvek

A gyermekek iránti elkötelezettség

A jelen Gyermekvédelmi Konceptió és Irányelv (*továbbiakban: Konceptió, Irányelv*) alkalmazók köre elkötelezett, hogy mindenkor tevékenységét és működését kizárólag olyan módon végezze, amely garantálja a gyermekek biztonságát, valamint elősegíti és biztosítja a velük kapcsolatba kerülő gyermekek védelmét. Erre tekintettel minden munkavállaló és megbízott kifejezetten köteles tartózkodni a gyermekeket veszélyeztető magatartástól és tevékenységektől. Ezen kívül kiemelt cél, hogy munkája során mindenki törekedjen a gyermekek érdekeit, jólétét, védelmét és az őket érő – akár szándékos, akár gondatlan, akár tevékenységgel, akár mulasztással megvalósuló – bántalmazás és veszélyeztetés megelőzését biztosító környezet kialakítására és proaktív fenntartására.

Budaörs Város Önkormányzatának minden munkavállalója, fizetett és nem fizetett megbízottja vagy önkéntese elkötelezett a jelen Irányelvben foglaltak betartása mellett, tevékenységét az abban deklaráltakkal összhangban végzi. Az Irányelvekben foglaltak megsértését minden esetben komolyan kell venni, az ilyen esetek egyetlen esetben sem maradhatnak következmények nélkül.

Fentieken túl Budaörs Város Önkormányzata - a következő fejezetben kifejtésre kerülő – meghatározott eljárásokat fogadott el az alábbiak biztosítása és előmozdítása érdekében:

- a) **A gyermekbántalmazás megelőzése:** A gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére való törekvés a tudatosságnövelésen, a jó gyakorlatok kialakításán és a képzéseken keresztül, valamint a gyermekek védelme érdekében történő minden lehetséges pozitív lépés megtétele.
- b) **A gyermekbántalmazás és veszélyeztetés jelzése:** Annak biztosítása, hogy minden munkavállaló és megbízott ismerje meg a gyermekek védelme érdekében teendő szükséges lépéseket és folyamatokat, valamint az aggodalomra okot adó körülmények kivizsgálásában és a vonatkozó eljárások lefolytatásában illetékes személyek és intézmények kilétét.
- c) **A gyermekek elleni visszaélésekre való adekvát reagálás:** A gyermekek jólétét veszélyeztető körülmények felmerülése esetén a támogatásukat és védelmüket szolgáló intézkedések melletti erős elköteleződés, a jelzésre okot adó körülményt észlelő személyek támogatása, a megfelelő vizsgálatok lefolytatása és az eljárásban részt vevő személyekkel és szervekkel történő együttműködés, valamint minden lehetséges intézkedés megtétele, amely a hasonló esetek megismétlődésének esélyét csökkenti.
- d) **Képzések biztosítása a Gyermekvédelmi Konceptió és Irányelv, és kötelezettségek terén meglévő tudatosságnövelés érdekében:** Az Önkormányzat részéről annak biztosítása, hogy minden munkavállaló és megbízott tudomására jusson, hogy a jelen Irányelvben - és a további releváns

szabályokban - lefektetett előírásoknak köteles megfelelni. A képzések akár online is biztosíthatóak.

e) **Gyermekvédelmi referens kijelölése:** Az Önkormányzat vállalja, hogy kijelöl az Önkormányzat munkatársai közül egy személyt, aki összefogja a gyermekvédelmi irányelvekhez kapcsolódó feladatokat, és gondoskodik a hatékony megvalósításról és a Koncepció utánkötéséről.

Az alkalmazandó jogszabályok és előírások betartása

Az Önkormányzat minden alkalmazottja és megbízottja köteles munkája során a vonatkozó nemzetközi és hazai jogszabályoknak - így kifejezetten a New York-i Gyermekjogi Egyezménynek, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvénynek, a Gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek és a Gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) évi Kormányrendeletnek -, az egyéb előírásoknak, továbbá a jelen Irányelvekben foglaltaknak megfelelően tevékenykedni.

Utánkötés és felülvizsgálat

Az Önkormányzat folyamatosan beszerzi a releváns információkat és rendszeresen felülvizsgálja a gyermekekkel kapcsolatos eljárási protokolljait, szabályzatait és gyakorlatát az esetleges hiányosságok feltárása és orvoslása, valamint a releváns jogszabályi változásoknak való megfelelés érdekében. Az ilyen jellegű felülvizsgálat és utánkötés nagymértékben elősegíti továbbá az előidézett változások mértékének felmérését is, melynek eredményeképpen fontos következtetéseket és tanulságokat lehet levonni az eljárási gyakorlatok és különböző programok hatékonyságára, hatásaira és fenntarthatóságára vonatkozóan.

A kijelölt gyermekvédelmi felelős minden évben gyűjtést végez, majd beszámolót készít az Önkormányzat által működtetett intézmények működéséről: az esetleges esetekről, eljárásokról, a munkaerő felvétel folyamatában a gyermekvédelmi szempontok érvényesítéséről, a munkatársak képzéseken való részvételéről, a belső továbbképzésekről. Továbbá a gyermekvédelmi felelős személyéről (annak esetleges változásáról), az intézmények együttműködéséről a gyermekvédelmi rendszer tagjaival, más intézmények gyermekvédelmi felelőseivel.

Az éves beszámoló elkészítése után a felelős találkozót szervez a város intézményeiben dolgozó gyermekvédelmi felelősöknek. Az éves találkozó célja a Gyermekvédelmi Koncepció és Irányelvek hatékonyságának mérése, a tapasztalatok megosztása és az elmúlt év tapasztalatai és eredményei alapján szükséges esetleges változtatások megfogalmazása az önkormányzat felé.

Az Önkormányzat tudatosan törekszik arra, hogy a munkaerő felvételéért felelős osztály (HR) képzése folyamatos legyen, és a munkaerő toborzása és kiválasztása a Gyermekvédelmi Koncepció és Irányelvnek megfelelően működjön.

Titoktartás és biztonságos adatkezelés

A munkavállalók és megbízottak minden esetben bizalmasan kezelik a gyermekekkel és családjaikkal kapcsolatban tudomásukra jutott adatokat, azokat - a gyermekek jólétét és védelmét elősegítendő - kizárólag az arra illetékes személyekkel és szervezetekkel osztják meg, az eljárások során továbbá a szükséges információk rendelkezésre bocsátása érdekében együttműködnek a hatóságokkal. Az információmegosztásnak ezen kívül minden esetben a megosztás céljához kell igazodnia, biztonságos csatornán keresztül kell történnie, az átadott információknak pedig lehetőség szerint egyértelműnek és a lehető legfrissebbnek kell lenniük. Minden szenzitív információt kötelesek továbbá kellő komolysággal, szakszerűen és a vonatkozó előírásoknak megfelelően kezelni.

Gyermekek védelmére vonatkozó eljárások:

A gyermekbántalmazás megelőzése

Kockázatok minimalizálása

- Alapvetően a *"több felnőtt"* szabály betartására kell törekedni. Minden olyan helyzetben, ahol gyerekek jelen vannak két, vagy több felnőtt jelenléte csökkenti a gyermekbántalmazás lehetőségét.
- Budaörs Város Önkormányzatának minden munkavállalója, és megbízottja vállalja, hogy foglalkozása körében soha:
 - Nem alkalmaz testi büntetést. Zéró toleranciát képviselnek a gyermekkel szembeni erőszak és rossz bánásmód valamennyire formájával szemben.
 - Nem zaklatja a gyermeket semmilyen módon. Nem alázza meg, és nem sért meg a jogait. Nem csorbítja a gyermek önbizalmát.
 - Nem használ olyan nyelvezetet vagy viselkedésmódot, amely megfélemlítheti, zavarba hozhatja, vagy megalázhhatja a gyermeket. Tartózkodik a helytelen, meg nem engedhető, a gyereket szexualizáló, lealacsonyító, vagy őt tárgyként kezelő testi kontaktustól a gyermekekkel.
 - Nem kezdeményez a gyermekekkel szemben törvénytelen, veszélyes és bántó tevékenységet.
 - Nem létesít szexuális kapcsolatot 18 éven aluli személlyel. A tévedés a gyermek életkorával kapcsolatban nem jelent felmentést.
 - Nem kezdeményez szexuálisan provokatív játékokat.

- Nem diszkriminálja a gyerekeket. Minden gyermeket egyenlőnek fogad el, és ügyeiket megkülönböztetés nélkül kezeli.
- Nem készít képmást, videófelvételt vagy hangfelvételt saját célra gyermekekről.
- Nem oszt meg vagy mutat pornográf felvételt gyermekeknek.
- Nem tesz közzé olyan képmást, amelyen a gyermek meztelen vagy nem megfelelően van felöltöztetve.
- Mindent elkövet, hogy a szükségesnél több időt ne töltsön kettesben egy gyermekkel sem. A szükségesnél több idő fogalmát az intézmények saját berendezkedésükhöz szabják, előzetes egyeztetés alapján.

A fent felsorolt lista a legfontosabb vagy legnagyobb kockázatú eseményekre tér ki, és nem jelent teljeskörű felsorolást. Az Önkormányzat munkavállalóinak és megbízottainak mindenkor el kell kerülniük a jelen felsorolásban nem szereplő, de általuk veszélyeztetőnek, vagy a gyerek jólléte, biztonsága szempontjából kockázatosnak ítélt magatartásokat.

Munkatársak felvétele

Az új munkatársak felvétele a lehető legalkalmasabb időpont arra, hogy egy szervezet minimálisra csökkentse a gyermekbántalmazás kockázatát.

A gyermekekkel dolgozó felnőttek nagy többsége biztonságos, támogató környezetet tud kialakítani, amikor a rábízott gyermekekkel dolgozik. A munkakörre jelentkezőkre szánt idő, figyelem, és háttérvizsgálat csökkenti a későbbi fájdalmas és traumatikus események bekövetkeztének valószínűségét.

A „józan észre” és a munkatársak jó szándékára való alapozás nem a legmegbízhatóbb gyermekvédelmi hozzáállás, ezért elengedhetetlen, hogy az Önkormányzat alapos biztonsági ellenőrzést végezzen a jelentkező háttérét tekintve legyen az önkéntes, alkalmazott, megbízott, vagy más jogviszonyban foglalkoztatott személy. Ennek megfelelően, nem vállalhat munkát az Önkormányzat foglalkoztatásában olyan személy, aki korábban már követett el bűncselekményt vagy veszélyeztetett gyermeket. Az Önkormányzat, mint munkáltató, mindent megtesz annak érdekében, hogy a felvételi eljárás során fényt derítsen ezen információkra. Ismerve annak kockázatát, hogy gyakran nem indítanak eljárást a munkaadók azokkal szemben, akik a bűncselekmény szintjét el nem érő, de gyermekbántalmazást és veszélyeztetést megvalósító cselekményeket követtek el, ezért az Önkormányzat kötelezően előírja valamennyi intézménye számára, hogy a jelentkezőktől/jelöltektől legfeljebb a három megelőző munkahely tekintetében referencia személy megjelölését kérje, és azokkal vegye is fel a kapcsolatot. Nem alkalmazható olyan személy, akiről ezen előzetes szűrés alkalmával kiderül, hogy munkahelyváltásában része volt gyerekekkel szemben elkövetett bármilyen atrocitás, határátlépés, panasz vagy kifogás.

Minden szerződéses jogviszony esetén, amikor az önkormányzat megbízást, munkaviszonyt vagy nem fizetett viszonyt létesít, a „Gyerekvédelmi Konceptió és Irányelv” a szerződés kötelező melléklete.

Bejelentési folyamat

A bejelentési folyamat felvázolja azokat a kötelességeket, amelyeket bármely gyermekbántalmazással kapcsolatos aggodalom jelentése és kezelése során be kell tartani. A folyamat védelmet nyújt az Önkormányzat munkatársai és megbízottjai számára abban az esetben is, ha ellenük alaptalan vádak emelnek, mert minden bejelentésnek következménye kell, hogy legyen.

Ha **aggódik** a gyermek biztonsága miatt, mert

- bántalmazást/annak jeleit észleli
- visszaélés gyanúja merül fel
- vélelmezett visszaélés történik
- a gyermek megosztja a visszaélés tényét

Az észlelést követően azonnal tegyen **jelzést** az intézményen belül kijelölt gyermekvédelmi felelősnek

-jelzését a Gyermekvédelmi bejelentő űrlap kitöltésével tegye meg a Bejelentő lapot az esetről való értesülést követő 24 órán belül archiválja

A gyermekvédelmi felelős a jelzést súlyos veszélyeztetés esetén **72 órán belül**, veszélyeztetés gyanúja esetén **8 napon belül továbbítja** az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak/gyámhatóságnak **Δ**

- kockázatelemzést végez és biztosítja az érintett gyermek biztonságát;
- tanáccsal és információval látja el az esetben érintetteket;
- gondosan értékeli a kapott információt, és ha szükséges, további információkat gyűjt az eset tisztázására, amelybe bevonhatja a releváns munkatársakat is szükség esetén;
- gondoskodik a jelzést tevő személy részére történő visszajelzésről

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

- gyermekbántalmazás jelzése esetén a jelzést tevő személy adatait zártan kezeli, erre irányuló külön kérelem nélkül is,

- minden szükséges lépést meg kell tennie a további sérülések elkerülése érdekében, így esetmegbeszélést kezdeményez,
- amennyiben szükséges, az illetékes hatóság elé terjeszti az ügyet,
- tájékoztatási kötelezettségének eleget téve tájékoztatja a gyerek törvényes képviselőjét
- gondoskodik a jelzést tevő részére történő visszajelzésről

⚠ Az ún. titokdoktor protokoll alkalmazása esetén

a jelzés beérkezését követően a gyermekvédelmi felelős:

- haladéktalanul tájékoztatja az intézmény vezetőjét az esetről és a titokdoktor protokoll alkalmazásáról
- rendszeres egyeztetést szervez az esettel kapcsolatba kerülő munkatársak részére
- 8 nap után informális tájékoztatást nyújt a gyermekvédelmi jelzőrendszer felé, melynek során jelzi, hogy titokdoktor protokollt alkalmaz az intézmény

Titokdoktor protokoll

- intenzív munka az erőszakot átélt gyermekkel,
- azon bizalmi felnőttnek ajánlott követnie és alkalmaznia, akivel a gyermek megosztotta titkát, akinek mesélt az általa átélt esemény(ek)ről, amelyről a jogszabályok és jelen irányelv szerint jelzést kell tenni a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé,
- lényege, hogy a bizalmi felnőtt addig ne ossza meg mással a rábízott titkot és az érintettől se kérje annak megosztását, amíg a gyerek saját maga oda nem ért a lelki, érzelmi folyamataiban, hogy erre felhatalmazást tud adni (mert már készen áll, hogy a titok feloldásra kerülhet és külső szereplők is megtudhatják)
- ezen a folyamaton kell végig kísérni az érintettet és együttműködni, beszélgetni vele, hogy megérthesse, miért fontos az, hogy a történekről másnak is beszéljen, hogy azt más is megtudja,
- fontos, hogy a gyerekek legyen ideje felkészülni és elfogadni azt, hogy a történekek milyen következményei lehetnek (pl. eljárás fog indulni):
 - legyen módja kellő információhoz jutni
 - legyen elég ideje megérteni, hogy pontosan milyen eljárások elé néz,

Útmutató az alkalmazáshoz

A titokdoktor protokollt minden alkalmazottnak ismernie kell.

Ha a bántalmazásról szóló elsődleges jelentés az intézménnyel kapcsolatban álló gyermektől származik, a beszámolót először halló személy a következőképpen kell, hogy eljárjon:

- figyelmesen hallgassa őt végig, és fogadja el, amit hall anélkül, hogy túl nagy nyomást helyezne a gyerekekre annak érdekében, hogy minél több részletet megtudjon tőle;
- biztosítsa a gyermeket, hogy jól döntött, hogy megosztotta vele az információt;
- tájékoztassa arról, hogy ez az információ nem maradhat teljes titokban, meg kell osztani az illetékes személyekkel/szervvel is;
- tájékoztassa, hogy mik lesznek a következő lépések az esettel kapcsolatban;
- azonnali helyzetfelmérés és kockázatelemzés után tegyen meg mindent annak érdekében, hogy az érintett biztonságba kerüljön,
- dokumentálja a beszámolót és haladéktalanul tegyen jelzést a gyermekvédelmi felelősnek

Tudatosság növelése

Az Önkormányzat tisztában van azzal, hogy a tudatosság növelése valamint az oktatás alapvető eszköz a gyermekvédelmi gyakorlatok fejlesztéséhez. Elengedhetetlen, hogy minden alkalmazott és megbízott tisztában legyen a gyermekvédelmi előírásokkal és azok betartására vonatkozó kötelezettségükkel.

Alapvető fontosságú, hogy ezek az információk a gyermekek számára is ismertek legyenek.

Minimum követelményként a bevezető fázisban az Önkormányzat mindenki számára biztosítja a gyermekvédelmi szabályzat megismerését. Az éves jelzőrendszeri tanácskozáson előadást és képzést szervez a munkavállalóinknak, megbízottaknak az Irányelvekről, akik a megszerzett tudást a képzés után, mindennapi munkájuk során tudják hasznosítani, másokkal is megismertetni.

Az Önkormányzat elkötelezett aziránt, hogy védintézkedéseinek üzenetét Budaörs Város Önkormányzata, vagy bármely munkáltató által foglalkoztatott, Budaörs területén tevékenykedő munkavállalóhoz, megbízotthoz, gyakornokhoz, önkénteshez, vagy más jogviszonyban foglalkoztatott személyhez - aki munkája során gyermekekkel dolgozik, eljuttassa.

Mindenki számára, aki akár közvetlenül, akár közvetett módon gyermekekkel kerülhet érintkezésbe, illetve a gyermekekkel kapcsolatos információkat ismerhet meg -, továbbá a partnerszervezeteivel és testvérvárosaival kötött megállapodásai keretében minden rendezvényének résztvevőjéhez is vállalja, hogy a védintézkedések üzenetét eljuttatja.

Kommunikációra vonatkozó szabályok

Bármely olyan kommunikációs anyag, amely a gyermekekről készült képeket vagy információkat tartalmaz, meg kell, hogy feleljen a 3. számú mellékletben foglalt iránymutatásoknak és ajánlásoknak.

Tréningek, képzések

Az Önkormányzat vállalja, hogy munkavállalóinak és megbízottainak biztosít olyan tréningeket és képzéseket, melyeken megismerhetik a gyermekbántalmazás formáit, és gyakorlati tapasztalatot szerezhhetnek a bántalmazás felismerésére.

Mellékletek

1. Sz. Melléklet: Magatartási Kódex

A Gyermekvédelmi Irányelvhez kapcsolódó kötelezettségvállalási nyilatkozat

A Önkormányzat munkatársaként, megbízottjaként vállalom, hogy:

- tiszteletben tartom a gyermekek jogait, háttérét, kultúráját és hitét;
- az Önkormányzat képviselőjeként eljáró személyként feladatomban megfelelő magatartást mutatok;
- követem a gyermekek biztonságára vonatkozó szervezeti szabályokat és iránymutatást az Budaörsi Gyermekvédelmi Irányelveknek megfelelően;
- tartózkodom gyermekek, fiatalok jelenlétében a szexualizáló viselkedéstől (pl.: vicc mesélés, kétértelmű megjegyzések);
- akkor érintem meg a gyereket, amikor a fizikai vagy érzelmi jólléte indokolja, ezt olyan formában teszem, hogy az ne sértse a testi integritáshoz való jogát és biztonság érzetét;
- tiszteletben tartom a gyerek magánéletét, és nem pletykálok a gyerek magánéletét érintő, tudomásomra jutott információkról;
- nem készítek fényképeket gyermekekről, a gyermek, ill. törvényes képviselője előzetes engedélye nélkül;
- gondoskodom róla, hogy gyermekek által tett jelzés minden esetben figyelembe legyen véve, jelentésre és rögzítésre kerüljön;
- figyelmet szentelek a gyermekek mondanivalójának és megfelelő módon reagálok rá;
- nyílt kommunikációt ösztönzök minden gyermek között;
- ha egy gyerekkel kapcsolatban bántalmazás vagy erőszak gyanúja merül fel, fokozottan odafigyelek arra, hogy magatartásommal ne fokozzam a gyerek „áldozat-érzését”;
- jelentek minden olyan lehetséges esetet, amikor az önkormányzat munkatársai, képviselői vagy az általuk megbízott személyek a Magatartási Kódexet megszegik, amint azt tudomásomra jut.

Kijelentem, hogy soha:

- nem fogok testi büntetést alkalmazni. Zéró toleranciát képviselek a gyermekkel szembeni erőszak és rossz bánásmód valamennyire formájával szemben.
- nem provokálom, zaklatom a gyermeket semmilyen módon. Nem alázom meg, és nem sértem meg a jogait. Nem csorbítom a gyermek önbizalmát.
- nem fogok olyan nyelvezetet vagy viselkedésmódot használni, amely megfélemlítheti, zavarba hozhatja vagy megalázza a gyermeket. Tartózkodom a helytelen testi kontaktustól a gyermekekkel.

- nem fogok a gyermekekkel szemben törvénytelen, veszélyes és bántó tevékenységet kezdeményezni, abban részt venni.
- nem létesítek szexuális kapcsolatot 18 éven aluli személlyel. A tévedés a gyermek korával kapcsolatban nem jelent felmentést.
- nem fogok szexuálisan provokatív játékokat kezdeményezni, vagy engedélyezni a gyermekek részvételével.
- nem diszkriminálom a gyerekeket. Minden gyermeket egyenlőnek fogadok el, és ügyeiket megkülönböztetés nélkül kezelem.
- nem készítek képmást, videófelvételt vagy hangfelvételt saját célra gyermekekről.
- nem osztok vagy mutatok meg pornográf felvételt gyermekeknek.
- nem teszek közzé olyan képmást, amelyen a gyermek meztelen vagy nem megfelelően van felöltözve.

Elfogadom, hogy a jelen szabályzatban foglalt magatartási szabályok csak a legfontosabb vagy legnagyobb kockázatú eseményekre térnek ki, és nem jelentenek teljeskörű felsorolást. Elfogadom, hogy a jelen felsorolásban nem szereplő, de általam veszélyeztetőnek, vagy a gyerek jólléte, biztonsága szempontjából kockázatosnak ítélt magatartásokat sem valósítom meg.

Budaörs,

.....
Aláírás

3. Sz. Melléklet: Ajánlások újságíróknak a gyerekekkel való interjú készítéséhez

Minden gyerekekkel történő interjú **különös figyelmet kíván** a sajtó munkatársai részéről. A jogszabályokban előírt kötelező védelmen (így a képmás, hangfelvétel korlátozott felhasználási lehetőségén, kötelező szülői/gondviselői beleegyezésén) túl fokozott **érzékenységgel** kell minden ilyen esetben eljárni.

Az Önkormányzat vállalja, hogy a saját fenntartásában működő sajtóorgánumainak munkatársait ill. az általa felkért / megbízott újságírokat az alábbi alapelvekkel megismerteti, amennyiben munkájuk során gyerekekkel kerülhetnek kapcsolatba:

Alapelvek

1. A gyerekek méltóságát és jogait mindig tiszteletben kell tartani.
2. A gyerekekről szóló híradások és interjúk során külön figyelmet kell fordítani a gyermekjogok érvényesülésére - ideértve a magánélethez való jogot, a véleménynyilvánítás jogát, az őket érintő ügyekben való részvétel jogát, és az erőszak vagy annak veszélye elleni védelemhez való jogot.
3. A gyerekek legjobb érdekének minden esetben érvényesülnie kell.
4. Az őt érintő ügyekben a gyermek véleményét, korára és érettségére tekintettel figyelembe kell venni.
5. Minden híradás esetén egyeztetni kell annak politikai, társadalmi és kulturális hatásairól a gyermekhez legközelebb állókkal, és azokkal, akik leginkább képesek felmérni a gyermek helyzetét.
6. Nem lehet olyan történetet vagy képet felhasználni, mely a gyermeket, testvéreit vagy társait veszélybe sodorhatja, a gyerek személyazonosságát megváltoztatása, eltorzítása, vagy más módon beazonosíthatatlanná tétele esetén sem.

A teljes ajánlás megismerhető a sajtó munkatársainak az alábbi weboldalon:
<https://hintalovon.hu/hu/ajanlasok-ujsagiroknak-interjukeszites>